

[Justitsministeren]

nøgttern og saglig redegørelse for, hvorfor der er behov for denne regel, og dens betydning.

Regeringens motiver for at stemme for lovforslaget beror på erfaringer for, at det i praksis i forbindelse med BZ-uroligheder viser sig, at tildækning af ansigt med maske, hætte el. lign. virker fremmende for deltagernes tilskyndelse til at forstyrre den offentlige orden, f.eks. ved hærværk og vold, og for deres muligheder for at unddrage sig strafforfølgning. Efterfølgende kan det navnlig være vanskeligt at føre bevis for den enkeltes andel som gerningsmand eller medvirkende til de begåede lovovertrædelser, noget, vi jo også har kunnet se i praksis i forbindelse med en række af de aktioner, der har været gennemført i København gennem de senere år.

Vi mener, at et maskeringsforbud vil være et egnet middel til at gøre indsatsen mod sådanne uroligheder mere effektiv. En kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt eller maskeret person, der pågribes, vil kunne straffes for maskeringen som sådan, uanset at der ikke kan føres bevis for, at den pågældende forud for pågribelsen har begået eller medvirket til anden kriminalitet.

Til fordel for et maskeringsforbud kan navnlig nævnes, at selve den straftrussel, der ligger i kriminaliseringen, må antages at ville medføre en reduktion i antallet af maskeringer, som er omfattet af forbudet. Hvis forbudet ikke respekteres, vil kriminaliseringen af maskeringen som sådan endvidere give mulighed for, at der fra politiets side i visse tilfælde vil kunne gribes forebyggende ind, før situationen har udviklet sig til egentlige optøjer. Det svarer i princippet til det præventive sigte, der ligger til grund for det knivforbud, som jo blev gennemført ved lov af Folketinget i december 1987.

Hertil kommer, at det for de fleste mennesker opleves som noget naturligt, at man i forbindelse med demonstrationer og lign. står ved, hvem man er, og det må være et rimeligt krav, når man vil fremføre sine synspunkter offentligt. Den bevidste tilsløring af identiteten tjener i den sammenhæng normalt ikke noget anerkendelsesværdigt eller legitimt formål.

Lovforslaget er ikke i strid med den grundlovssikrede ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er almindeligt antaget, at disse grundlovssikrede rettigheder ikke er til hinder for, at lovgiv-

ningsmagten fastsætter regler, der bl.a. tager sigte på, hvad der foretages i en forsamling. Det vil således kunne forbydes forsamlingsdeltagere at bære masker eller andre beklædningsgenstande, der skjuler den enkeltes identitet.

Efter den foreslåede bestemmelse omfatter forbudet ikke tilfælde, hvor tildækning af ansigtet foretages for at beskytte mod vejrliget, eller hvor tildækning tjener, som det hedder »andet anerkendelsesværdigt formål«. Uden for forbudet falder f.eks. karnevalsdeltagere, roligans og tilsvarende. Der kan også tænkes tilfælde, hvor identitetstilsløring under en demonstration i sig selv kan tjene et anerkendelsesværdigt formål. Lad mig som eksempler bare nævne flygtninges demonstration mod brutale magthavere i deres hjemlande eller AIDS-ramte patienters demonstration for at gøre opmærksom på deres problemer, hvor identitetstilsløring kan anvendes for at undgå repressalier eller for at undgå andre ubehageligheder.

Jeg mener ikke, at det vil volde politiet og domstolene nævneværdige problemer at udskille de lovlige fra de ulovlige maskeringer. På grundlag af de konkrete omstændigheder vil det i de enkelte tilfælde i almindelighed være muligt at afgøre, om maskeringsforbudet er søgt omgået f.eks. ved, at deltagerne lader en aktion fremtræde som et galeteater eller et karneval, eller om maskeringen i den givne sammenhæng må siges at tjene et anerkendelsesværdigt formål.

Så meget om forslaget, som vi som sagt kan støtte. I forbindelse med den behandling, der kommer efterfølgende, formentlig i Retsudvalget, er der måske nok en detalje, som man burde bringe i orden. Det drejer sig om den sædvanlige bestemmelse om, at loven ikke gælder for Færøerne, men at den ved kgl. anordning kan sættes i kraft med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Det må være en paragraf, som Fremskridtspartiet har glemt.

Frank Jensen (S):

Da Socialdemokratiets ordfører i denne sag, hr. Ole Espersen, ikke kan være til stede på grund af mødeaktivitet uden for huset, skal jeg med henvisning til den seneste behandling af samme lovforslag ved førstebehandling den 23. november 1989 og Socialdemokratiets ordførers, hr. Torben Lunds, fremførelse af de socialdemokratiske synspunkter endnu en gang